

8. Храни́, хранене Potraviny, stravování

8.1. Хранене и храни́ Stravování a potraviny

белтък *m.* bílek: **яйчен** ~ vaječný bílek

бе́ля, -иш *nedok.* loupat

бисквита *ž.* sušenka

близа́лка *ž.* lízátko

бонбо́н *m.* bonbón

брашно́ *s.* mouka: **пшени́чно** ~ pšeničná mouka; **ца́ревично** ~ kukuřičná mouka

бульо́н *m.* bujón

бульо́н *m.* vývar

бюфе́т *m.* bufet

вагон-рестора́нт *m.* jídelní vůz

ва́фла *ž.* oplatek

вече́ря *ž.* večeře

вече́рям, -яш *nedok.* večeret

вкусоти́я *ž.* dobrota

гарниту́ра *ž.* příloha

го́зба *ž.* jídlo: **ме́сна** ~ masité jídlo

горчи́ца *ž.* hořčice

гости́лница *ž.* hospoda

го́твя, -иш *nedok.* vařit

гри́л *ž.* gril

деликате́с *m.* lahůdka

десе́рт *m.* dezert, moučník, zákusek

дѣв́ка *ž.* žvýkačka

- жълтък** *m.* žloutek: **яйчен** ~ vaječný žloutek
задушáвам, -аш *nedok.* dusit
закусвáлня *ж.* bufet
заку́свам, -аш *nedok.* snídat
заку́ска *ж.* snídaně; svačina: **студéна** ~ studená snídaně; **то́пла** ~ teplá snídaně
за́хар *ж.* cukr: **кафя́ва** ~ hnědý cukr; ~ **на бучки** kostkový cukr; **пудра** ~ moučkový cukr;
бучка ~ kostka cukru
зехти́н *m.* olivový olej
зърнени храни́ *ж. mn.* cereálie
извара́ *ж.* tvaroh
йо́гурт *m.* jogurt
кайма́ *ж.* mleté maso
карамéл *m.* karamel
карто́ф *m.* brambora: **варéни** ~и vařené brambory; **пéчени** ~и pečené brambory;
варя́ ~ vařit brambory
ка́ша *ж.* kaše
кашкава́л *m.* sýr
квас *m.* kvasnice
кекс *m.* bábovka
ке́тчуп *m.* kečup
колба́с *m.* klobása, uzenina
консерви́ран, -на *adj.* nakládáný: ~ни **зеленчу́ци** nakládaná zelenina
конфитю́р *m.* džem: ~ **от кайсии** meruňkový džem; ~ **от портока́ли** pomerančový džem
крéнвирш *m.* párek
кръ́чма *ж.* hospoda
кървави́ца *ж.* jelito
кюфтé *s.* karbanátek
лакомство *s.* dobrota

майонéза *ž.* majonéza

макаро́ни *mn.* těstoviny

марина́та *ž.* nálev

марино́ван,-на *adj.* marinovaný: **-ни зеленчу́ци** marinovaná zelenina

мас *ž.* sádlo

масло́ *s.* máslo: **расти́телно** ~ rostlinný olej

мая́ *ž.* kvasnice

мезе́ *s.* předkrm

ме́лба *ž.* zmrzlinový pohár

меню́ *s.* 1. jídelníček 2. jídelní lístek

месо́ *s.* maso: **гове́ждо** ~ hovězí maso; **сви́нско** ~ vepřové maso; **о́внешко** ~ skopové maso; **те́лешко** ~ telecí maso; **заешко** ~ králičí maso; **а́гнешко** ~ jehněčí maso; **ди́вечово** ~ zvěřinové maso; **тлѣ́сто** ~ tlusté maso; **задуше́но** ~ dušené maso; **пе́чено** ~ pečené maso; **варе́но** ~ vařené maso; **пу́шено** ~ uzené maso; **пилешко** ~ kuřecí maso

мля́ко *s.* mléko: **кондензи́рано** ~ kondenzované mléko; **пастѐризирани** ~ pasteurizované mléko; ~ **на прах** sušené mléko; **ни́скома́слено** ~ nízkotučné mléko; **полума́слено** ~ polotučné mléko; **пълнома́слено** ~ plnotučné mléko; **обезма́слено** ~ odtučněné mléko; **дълготра́йно** ~ trvanlivé mléko; **кисело** ~ jogurt; **пря́сно** ~ mléko

на́деница *ž.* klobása: ~ **на ска́ра** grilovaná klobása

настѐржа,-еш *dok.* nastrouhat: ~ **на е́дро** nastrouhat nahrubo; ~ **на дре́бно** nastrouhat najemno

о́бед *m.* oběd

обя́двам,-аш *nedok.* obědvat

овкуся́,-иш *dok.* dochutit

о́лио *s.* olej

ордьо́вѐр *m.* předkrm: **студѐн** ~ studený předkrm

ори́з *m.* rýže

ори́зов,-ова *adj.* rýžový: ~ **пу́динг** rýžový nákup

- оцѣт** *m.* ocet: **ябълков** ~ jablečný ocet
- пай** *m.* koláč: **ябълков** ~ jablečný koláč; **боровинков** ~ borůvkový koláč
- палачинка** *ž.* palačinka
- пека́, -чеш на грил** *nedok.* grilovat
- пека́, печеш** *dok.* péct, pečú
- печен, -ена** *adj.* pečený
- пи́ле** *s.* kuře: **печено** ~ pečené kuře
- подправки** *ž. mn.* koření
- подсладя́, -иш** *dok.* osladit
- порция** *ž.* porce: **половин** ~ poloviční porce; **детска** ~ dětská porce; **двойна** ~ dvojitá porce
- предиобедна заку́ска** *ž.* přesnídávka, svačina
- предя́стие** *s.* předkrm
- при́бори** *m. mn.* jídelní příbor
- пу́динг** *m.* puding
- пълнеж** *m.* náplň: **шоколадов** ~ čokoládová náplň
- пържа, -иш** *nedok.* smažit
- пържен, -ена** *adj.* smažený: **~ени картофи** *m. mn.* hranolky
- режа, -еш** *nedok.* krájet
- ресторант** *m.* jídelna, restaurace: **~ на открито** zahradní restaurace
- риба** *ž.* ryba
- руло́** *s.* závin
- сала́м** *m.* salám: **дълготраен** ~ trvanlivý salám; **твърд** ~ tvrdý salám; **мек** ~ měkký salám
- саламу́ра** *ž.* nálev
- салата** *ž.* salát: **плодова** ~ ovocný salát; **зеленчукова** ~ zeleninový salát; **картофена** ~ bramborový salát; **рибена** ~ rybí salát; **мешана** ~ míchaný salát; **шопска** ~ šopský salát
- сандвич** *m.* chlebiček
- серви́рам, -аш** *nedok.* servírovat

- сирене** *s.* sýr: **топéно** ~ tavený sýr; **синьо** ~ plísňový sýr
- сладкиш** *m.* moučník, zákusek: **ябълков** ~ jablkový moučník
- сладолéд** *m.* zmrzlina: **ванилов** ~ vanilková zmrzlina; **шоколадов** ~ čokoládová zmrzlina; **плодов** ~ ovocná zmrzlina; **фунийка** ~ kornout zmrzliny
- сметана** *ž.* smetana: **бита** ~ šlehačka
- соля, -иш** *nedok.* solit
- сос** *m.* omáčka: **татарски** ~ tatarská omáčka; **соев** ~ sójová omáčka; **домáтен** ~ rajská omáčka
- спагéти** *mn.* špagety
- стол** *m.* jídelna: **завóдски** ~ závodní jídelna
- столова** *ž.* jídelna
- сúпа** *ž.* polévka: ~ **с фидé** nudlová polévka; **картофена** ~ bramborová polévka; **пилешка** ~ kuřecí polévka; ~ **гулаш** gulášová polévka; **домáтена** ~ rajská polévka; **говéжда** ~ hovězí polévka; ~ **от чéсьн** česneková polévka; ~ **от лéща** čočková polévka; ~ **от карфиол** květáková polévka; **зеленчукова** ~ zeleninová polévka; **крем** ~ krémová polévka
- сутляш** *m.* rýžová kaše
- съхранявам, -аш** *nedok.* skladovat: ~ **на хладно място** skladovat v chladu; ~ **в хладилник** skladovat v lednici
- тесто** *s.* těsto: ~ **с мая** kynuté těsto; **бúтер** ~ lístkové těsto
- торта** *ž.* dort: **шоколадова** ~ čokoládový dort; **пандишпанена** ~ piškotový dort
- хляб** *m.* chléb: **прéсен** ~ čerstvý chléb; **отрэжа** ~ ukrojit chléb; **нарязан** ~ krájený chléb; **филия** ~ krajíc chleba
- храна** *ž.* jídlo: **топла** ~ teplé jídlo
- храня се, -иш се** *nedok.* stravovat se
- шоколад** *m.* čokoláda: **бял** ~ bílá čokoláda; **натурáлен** ~ hořká čokoláda; **млéчен** ~ mléčná čokoláda; **горéщ** ~ horká čokoláda
- шоколадов, -ова** *adj.* čokoládový: ~**ова глазура** čokoládová poleva; ~**ови изделия** čokoládové výrobky
- шúнка** *ž.* šunka

щру̀дел *m.* závin: **я̀бълков** ~ jablečný závin

я̀дне *s.* jídlo: **мѐсно** ~ masité jídlo

я̀дки *mn.* vločky: **овѐсени** ~ ovesné vločky

я̀йце́ *s.* vejce: **ба̀ркани** ~а míchaná vejce; **ро̀хко сва̀ре́ни** ~а vejce na měkko; **тва̀рдо сва̀ре́ни** ~а vejce na tvrdo

я̀стие *s.* jídlo

8.2. На̀питки На̀ро́је

а̀перити́в *m.* aperitiv

ба̀ра *s.* pivo: **на̀ли́вна** ~ točené pivo; **бу̀тили́рана** ~ lahvové pivo; ~ **в ку̀ти́йка** pivo v plechovce; **бе́залкохо́лна** ~ nealkoholické pivo

ви́но *s.* víno: **че́рве́но** ~ červené víno; **ба̀ло** ~ bílé víno; **су̀хо** ~ suché víno; **тра̀пе́зно** ~ stolní víno; **грѐяно** ~ svažené víno

во́да *ž.* voda: **пи́те́йна** ~ pitná voda; **га̀зи́рана** ~ perlivá/sycená voda; **нега̀зи́рана** ~ neperlivá/nesycená voda; **ми́нера́лна** ~ minerální voda

ка̀као́ *s.* kakao

ка̀фе́ *s.* káva: **чи́сто** ~ černá káva; ~ **с мля̀ко** káva s mlékem; **ви́енско** ~ vídeňská káva; **ту̀рско** ~ turecká káva; **не́скафе́/ разтво́римо** ~ instantní/rozpustná káva; **а́йскафе́** ledová káva

на̀пи́тка *ž.* nápoj: **спи́ртни** ~и lihoviny; **алкохо́лна** ~ alkoholický nápoj; **бе́залкохо́лна** ~ nealkoholický nápoj

пи́во *ž.* pivo: **све́тло** ~ světlé pivo; **тма̀но** ~ tmavé pivo

пи́тие́ *s.* nápoj

по̀рто *s.* potrské víno

ро̀зе́ *s.* růžové víno

сок *m.* džus, šťáva: **на̀тура́лен** ~ džus; **по̀ртока́лов** ~ pomerančový džus; **я̀бълков** ~ jablečný džus; **ана̀насов** ~ ananasový džus; **дома́тен** ~ rajčatový džus

ча́й *m.* čaj: **че́рен** ~ černý čaj; **зеле́н** ~ zelený čaj; **пло́дов** ~ ovocný čaj; **би́лков** ~ bylinkový čaj; **грану́лиран** ~ granulovaný čaj; ~ **с лимон** čaj s citronem; **сту́де́н** ~ ledový čaj

ши́ра́ *ž.* burčák

8.3. Плодовé и зеленчуци Ovoce a zelenina

ананас *m.* ananas

бадѐм *m.* mandle

банан *m.* banán

боб *m.* fazole

боровинка *ž.* borůvka: червѐна ~ brusinka

броколи *ž. mn.* brokolice

грейпфрут *m.* grep

грозде *s.* hrozen: фрѐнско ~ rybíz; цариградско ~ angrešt

дѐния *ž.* meloun

домат *m.* rajče

зеле *s.* zelí: бяло ~ bílé zelí; червѐно ~ červené zelí; кисело ~ kysané zelí

зеленчук *m.*, зеленчуци *m. pl* zelenina: прѐсни ~ čerstvá zelenina; задушѐни ~ dušená zelenina

зрял, -ла *adj.* zralý

касис *m.* černý rybíz

кервиз *m.* celer

круша *ž.* hruška

кѐпина *ž.* ostružina

лѐшник *m.* lískový ořech

лѐща *ž.* čočka

лимон *m.* citron

лимонен, -ена *adj.* citronový: ~ена корá citronová kůra

лимонов, -ова *adj.* citronový: ~ сок citronová šťáva

лук *m.* cibule: кромид ~ cibule

магданоз *m.* petržel

малина *ž.* malina

мандарина *ž.* mandarinka

масли́на *ž.* oliva

нар *м.* granátové jablko

о́рех *т.* ořech, vlašský ořech: **коко́сов** ~ kokosový ořech; **чу́пя** ~и louskat ořechy

патладжа́н *т.* baklažán

пипе́рка *ž.* paprika

пло́дов, -ова *adj.* ovocný: ~**ова сала́та** ovocný salát

плод *т.* ovoce: **бе́ра** ~**ове** česat ovoce; **ци́трусови** ~**ове** citrusové ovoce; **пресе́ни** ~**ове** čerstvé ovoce; **захаро́сани** ~**ове** kandované ovoce; **суше́ни** ~**ове** sušené ovoce

портока́л *т.* pomeranč

праз *т.* pórek

пра́скова *ž.* broskev

пъ́пеш *т.* žlutý meloun

сли́ва *ž.* švestka

смоки́ня *ž.* fik

ти́ква *ž.* tykev

ти́квичка *ž.* cuketa

фасу́л *т.* fazole

фъ́стък *т.* arašíd, burský ořech: **шам** ~ pistácie

ца́ревица *ž.* kukuřice

цвекло́ *с.* řepa: **заха́рно** ~ cukrová řepa; **черве́но** ~ červená řepa

це́лина *ž.* celer

чере́ша *ž.* třešeň

че́сън *т.* česnek

чу́шка *ž.* paprika: **лю́та** ~ pálivá/ostrá paprika, feferonka

ябълка *ž.* jablko

я́года *ž.* jahoda: **гради́нска** ~ zahradní jahoda; **го́рска** ~ lesní jahoda

8.4. Съдове и прибори Nádobí a příbor

вилница *ž.* vidlička

káна *ž.* konvice

кúпа *ž.* mísa: ~ за салáта salátová mísa

лѣжица *ž.* lžíce: сýпена ~ polévková lžíce

лѣжичка *ž.* lžička: кафéна ~ kávová lžička; чаéна ~ čajová lžička

нож *m.* nůž

тава *ž.* plech

тѣнджера *ž.* hrnec: ~ под налягане tlakový hrnec

тигáн *m.* pánev

тирбушóн *m.* vývrtka

чáша (стъклена) *ž.* sklenice: порцелáнова ~ hrnek, šálek

черпáк *m.* naběračka

чиния *ž.* talíř: дълбóка ~ hluboký talíř; плитка ~ mělký talíř

8.5. Магазѝни за хранѝтелни стóки

Obchody s potravinami

месáрница *ž.* masna

месáрски магазѝн *m.* masna

сладкáрница *ž.* cukrárna

супермáркет *m.* supermarket

хлебáрница *ž.* pekárna

хранѝтелни стóки *ž. m.* potraviny